

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות לו.

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ג. ושינ'] (ב) [למקן
 קיט, (ג) [למקמן קיט:]
 (ד) צ"ל אבינ, (ה) צ"ל אבין,
 (ו) [למקמן מא:] (ז) צ"ב
 קבט: מחלין עה, (ח) [ע"י
 מוס' שבת ע: סוף ד"ה
 נדע לן], (ט) [ב"ב קטו,
 (י) [למקמן קיט,] (יא) [ועי"ש
 מוס' ב"מ מח. ד"ה נמנה
 וכו' ומוס' ע"ז עא.
 וזכורות יג: ד"ה רב אשינ],

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה עולה
לחליצה וכו' לקחת יבמתו
ועלתה וגו' הא חפץ
מייבם הס"ד: (ז) ד"ה לא
אפשר וכו' ז' ימים בסוף
ג' חדשים: (ג) תוס' ד"ה
משום וכו' טעמא דמתני'
מפרש התם לפי:

מוסף רע"י

כִּיָּא זָרָתָה. אֲחֵרֶת זָרָתָה שֶׁהִלְכָה עִמּוֹ.
אָבֵל אִי שִׁמְעָה עֲלֶיהָ שְׂאִינָה מַעֲבֹרֶת
מַתִּיבִים וְלֹא חִיטְשִׁין שְׂמָא נִשָּׂא עֲבֵלָה
אֲחֵרֶת מַעֲבֹרֶת הֵיט וְהֵכִי מִן הִיא
זָרָתָה וְהֵכִי מִפְּרָשׁ זַבִּי מִשְׁפָּחָה: **אֵלָּא**
פַּחְלֹן. וְתַנְשֵׁא לְשׁוֹן: **אֲמַאי.**
אִי חֲלִילַת מַעֲבֹרֶת שְׂמָה חֲלִילָה מַחְלֹן
מִמָּה נִפְשָׁךְ דְּצִין זָרָתָה מַעֲבֹרֶת וְצִין
אִינָה מַעֲבֹרֶת הֵרִי חֲלִילָה פּוֹטֶרְתָּה:
זַשְׁלֵמָא פַּחְלֹן זַבּוּךְ ג' וְתַנְשֵׁא זַבּוּךְ
ג'. שְׂמָה: לֹא. אֲפָשֵׁר דִּהִינּוּ סָפֵק זַבּוּךְ
ט' לִרְאָשׁוֹן אִוּן ז' לִלְחָרוֹן דִּלְפִּינֵי
זַשְׁמַת ז' יִמִּים (ב' זַבּוּךְ ג') חֲדָשִׁים
וְיֹלְדָה בַּבּוּךְ ט' לְעֵבֶל הִרְאָשׁוֹן אֲכִמָּי
אִיכָּא מַעֲבֹרֶת שְׂמָה ז' לִלְחָרוֹן הִיא
וְאֵע"פ שְׂאִין אֵלָּא ו' חֲדָשִׁים וּב' יִמִּים
דְּקִי"ל (ר"ה דף יא.) יֹלְדָת לִי יֹלְדָת
נִתְקוּטְעִין וְאֵע"פ דִּהִיא לֹא וְהִיא
מַעֲבֹרֶת דִּהִיא מִדְּקַמִּי שְׂמָה מַעֲבֹרֶת
זָרָתָה מַכְלֵל דֹּחֵר זִמְנָא מִרְבּוּדָה שֶׁהָךְ
עֲבֵלָה לְמַדְנֵית הֵיט קִימְרִי לֹא פְּלוּג
זַכֵּין זַשְׁמַת אֵלָּא כּוּלֵּן לִרְבִּיטֵי לְמַחְמִין:
(א) אֵלָּא פַּחְלֹן זַבּוּךְ ג' וְתַנְשֵׁא לֵאחֲרֵי
כו'. וְקָשָׁה לִי הֵיכִי מִזֵּי לְאֲחֻזְבִּי הֵכִי נִהִי
נָמִי דְּחִלִּילַת מַעֲבֹרֶת שְׂמָה חֲלִילָה
מִיָּלִי זַכֵּין אָבֵל הֵכִי אִיכָּא לְמִישָׁם
שְׂמָא זָרָתָה מַעֲבֹרֶת זַבּוּךְ ז' קִימְרָא
וְאִין צִיָּהֶּה וְחֲלִילָה פּוֹטֶרֶת זֶה לְדַבְּרִי
אֵלָּא אֵלָּא וְלֹא וְהוּלֵד אִין פּוֹטֶרֶת עַד
צִיָּהֶּה לְאִוִּיר הָעוֹלָם. וְנִגְרָה צַעֲיִי דִּה"ג
זַשְׁלֵמָא פַּחְלֹן זַבּוּךְ ט' וְתַנְשֵׁא זַבּוּךְ
זָרָתָה ז' קִימְרָא וְאִין צִיָּהֶּה וְחֲלִילָה
פּוֹטֶרֶת אֵלָּא וְלֹא וְהוּלֵד אִין פּוֹטֶרֶת עַד
צִיָּהֶּה לְאִוִּיר הָעוֹלָם וּל"ג אִין ז' ט'
לִרְאָשׁוֹן וּפִירְשׁוּ הֵיט זַכֵּין שְׂמָשְׁבִּים
אֵלָּא מַחְלֹן זַבּוּךְ ז' וְתַנְשֵׁא לֵאחֲרֵי ט'
מִמָּה נִפְשָׁךְ אִי מִיעֲבֹרֶת זָרָתָה וְהִפְלִיָּה
אִוּן לֹא מַעֲבֹרֶת הוּאִי הֵרִי חֲלִילָה וְ

מה: עולה לחילול. דכתיב
ממנו (א) וחללה וכו': שמה
לד של קיימא לדצרי הכל
ס שמה יבא אליהו ויאמר

א"ככל העולה ליבום עולה לחליצה וכן שאין עולה ליבום אינו עולה לחליצה אלא אמר רבא הכי קאמר ^זהכונס יבמתו ונמצאת מעוברת הרי זו לא תנשא צרתה שמא יהא ולד בן קיימא וביאת מעוברת לא שמה ביאה וחליצת מעוברת לא שמה חליצה והולד אינו פוטר עד שיצא לאויר העולם תניא כוותיה דרבא הכונס יבמתו ונמצאת מעוברת הרי זו לא תנשא צרתה שמא יהא ולד בן קיימא ואין ביאה וחליצה פוטרת אלא ולד פוטר והולד אין פוטר עד שיצא לאויר העולם טעמא דשמא יהא ולד בן קיימא הוא הא לא הוי ולד בן קיימא מיפטר צרתה לימא תיהוי תיובתא דר"ל אמר לך ר"ל הכי קתני הכונס יבמתו ונמצאת מעוברת הרי זו לא תנשא צרתה שמא לא יהא הולד בן קיימא וחליצת מעוברת לא שמה חליצה וביאת מעוברת לא שמה ביאה וא"ת הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד מעליא ילדן ולד אין פוטר עד שיצא לאויר העולם א"ר אלעזר אפשר איתא להא דריש לקיש ולא תנן לה במתניתין נפק דק ואשכח דתנן ^זהאשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים ובאו ואמרו לה מת בעלך הרי זו לא תנשא ולא תתייבם עד שתדע שמא מעוברת היא צרתה בשלמא יבומי לא שמא יהא ולד בן קיימא ויפגע באיסור אשת אח דאורייתא אלא לא תחלוץ אמאי בשלמא תחלוץ בתוך ט' ותנשא בתוך ט' לא היינו ספק אלא תחלוץ בתוך תשעה ותנשא לאחר תשעה ולמעמך תחלוץ ותנשא לאחר ט' אלא בר מינה דההיא ^זדאבי בר ^זאבא ורב חנינא בר ^זאבי דאמרי תרווייהו ^זשמא יהא ולד בן קיימא ונמצא אתה מצריכה כרוז לכהונה ולצרכה דלמא איכא איניש דהוי בחליצה ולא הוי בהכרוז ואתי למימר קשרי חלוצה לכהן א"ל אביי מיד לא תחלוץ ולא תתייבם קתני לא תנשא ולא תתייבם קתני בלא חליצה אבל אי חלוץ לה הכי נמי דשריא תניא כוותיה דריש לקיש ^זתחלוץ למעוברת והפילה צריכה חליצה מן האחין ^זאמר רבא ^זהלכתא כוותיה דר"ל בהני תלת חדא אב דאמין אייד דתנן ^זהמחלק נכסיו על פיו ריבה לאחד ומיעט לאחר והשוה להם את הכבוד דבריו קיימין ואם אמר משום ירושה לא אמר כלום כתב בין בתחלה בין בסוף בין באמצע משום מתנה דבריו קיימין ואמר

ועולם אלא לאו משום שמה
ן הולד של קיימא וההיא
נעוברת לא שיימא חליצה
ידי. אי טעמא דלא מחלוך
יא תעוד לאחר ט' דהשתא
מחזק עד שדער ופי' לטקף
מנשא לאחר ט' התם טעם
הוא שלא לצורך וכשרה לכה
י מידי לא מחלוך ולא פסי
דלה לנבטי אפי' שרוב נ
עליה: על פיו. אדרי דברי
החיי וזין כפן ירושה ליטול
היה פלונית ופלוני שדה פלו
תחלה. מתוך שדה פלונית ל

בשלא בתוך ג' חדשים ב'. אין גירסא זו נכונה דפירש בקונטרס ועוד דאי אפשר כלל לדקדק מדלינה חוללת תוך ג' לישאל אחר ג' דחליצת מעוברת לא שמה חליצה דהא ודאי תוך ג' מודה ר' יוחנן דאין חוללת כדמתן היבמה לא תחלוץ עד שיהיו לה ג' חדשים וטעמא משום דלינה עולה לייבום דלפי' יבא אליהו ויאמר ולך מעשרה כלו' כדן כדן ייבום היא ולכן אינה עולה לחליצה אבל בתוך ט' בת ייבום היא אם יבא אליהו ויאמר דלך מעשרה או אפילו הפילה לכן דייק שפיר אלף ה"ג תחלוץ בתוך ט' ותשאל לאחר ט':

ותנשא לאחר ט' תימנה דלך מסיק אלדעיה האי ולטעמין דפרקי: **ונמצא** אתה מצריכה כרוז כבחונה. ודוקא בשאר נשים כללוא ברשות איירי וכן מוקי לה בזהדיא צפרק צמרא (לקמן קט: ושם) והא דפרקי לקמן (דף מא:) גבי והיבמה לא תחלוץ עד שיהא לה ג' חדשים ותפרש בגמרא מעיקרא טעמא שמה יאה ולך של קיימא ונמצא מצריכה כרוז לכהונה תינח אלמנה גרושה מאי איכא למימר אר"י משום דהם על לשבחמינו דיו כל הדין

שנופלות לביצוס ואם היה דין אשר
 לגרושה ה"ל לפרושי אבל הכא דאיידי
 אם אירע צו מעשה בשהה שהלך
 בעלה וזרחה למדינת הים איידי שפיר
 דוקא בשאר נשים דלאו גרושות
 ועדיפא מינה בפרק בפרק דמוקין
 ההיא דהאשה שלום דוקא בגרושה
 דפרין מינה דהאשה דמיימי הכא:
הלכתא כר"ז בהני תלת. הכא:
 דפליגי בפרק ב' דחולין (דף כט: ושם)
 גבי יסנה לשחיטה מתחלה ועד סוף
 לא חשיב הכא אע"ג דסבירא ליה
 כוותיה בפ' ב' דזבחים (דף ג. ושם)
 היינו משום דר"ל משמיה דלוי קבא
 אמרה ותימיה דלא חשיב דר"ל פ"ק
 מן סמכת ע"י" (דף קי"א ושם) דמניא כותיה
 דר"ל דנשא וקמן מותר כיון דחשיב
 הכא מדי דמניא כותיה ואור"י דמ"מ
 התם הלכתא כר' יוחנן דהתם גבי
 הא דתנן ומכ"ר לפניהם אסור
 לאחריהם מותר פריך חכמים היינו
 ת"ק ומשני נשא ונתן איכא צניייהו
 ובפרק קמא דטענהר"י (דף טו: ושם)
 גבי זכר ואילי דמניא כותיה דר"ל
 התם פליגי אליבא דר"א ולא סבירא
 להו כוותיה: **משום** ידושה לא
 אמר ב"רם. טעמא (א) מפרש התם
 במתניתין לפי שהתנה על מה שכתוב
 בתורה ורבי יוחנן בן ברוקא פליג
 בפרק יש נוחלין (ב"ב קג.) ואמר דאם
 חמ"מ על מן שראוי לירושם בדבריו קיימיהם
 וטעמא דמפרש דהתם משום דלמדיב
 והיה ציוס הנחילו את בניו התורה
 נתנה רשות לאב להנחיל לכל מי
 שירצה והא דלמדיב לא יוכל לזכר היינו
 שפשיעות יכול ורענן ציוס הנחילו את
 בניו מוקמי לדרשא אחרימי ולא יוכל
 לזכר אינטרין משום דהורע
 כחשו שאין נוטל צראוי כצמחוק וס"ד
 דהורע כחו דנמי בזה א"ר
 אינטרין דס"ד כיון דשנואה שנואה
 צנישויה דיכול לזכר:
 ואמר

וזה שנים: אלא בר מינה דהביא. כלומר מהביא לא תידוק סייעתא
ללא משום ספק יבמה לשוק הוא אלא כדאביי בר אבין כו': שם
ומי שראה בחליה מחזיקה כפסולה לכהונה ואחיה חייך להכריז
ס קטני. תמידוק מינה סייעתא לר"ל: לא פגש קטני. דלא תנשא
י וילדות אבל אי חללה אפי' בתוך ט' ה"נ דנשמתיה לאחר ט'
ו ולא בסתם ירושה בשמיקה: ריבה לאחד ומיעט לאחד או שהשוה
בזרה ולא הפסוטים ליטול בזה אלא מה שריבה ריבה ומה שמיעט
ע: לא אמר כלום. שהתנה על מה שכתוב בתורה ותנאו בטל הואיל ולא
יני וירשנה: באמצע. ירשה ותמתן לו וירשה: בסוף. ירשה ותמתן לו:
לעולם

עין משפט
נר מצוה

ח א מ״י פ״א מהלכות
 יצום הלכה יט:
 ט ב מ״י פ״א שם הלכה
 כא סמוג עשין נ טוש״ע
 אה״ע סימן קסד סעיף ג:
 י ג מ״י פ״א הלכה כ
 טוש״ע שם סעיף ד:
 יא ד מ״י פ״ו מהלכות
 נחלות הלכה ה סמוג
 עשין נו טוש״ע ח״מ סימן
 רפא סעיף ז:

תוספות ישנים

(א) ועוד דר"ל לאמרי
הכרזה לא דמנן עקנן
(מה) לא תחלוץ דן
שיעברו עליה ג' חדשים
לפניו דר"י ויחנן תחלוץ
במחר ששנה ותנא לאחור
ששנה. ויחרי נמי ויחנן
פיך לה הכי הכה ה"ל
לאמרי ועוד מאי אכחרי
לשיטמין תחלוץ לאחרי ג'
ותנא וכו' היכי מצי
הכנא לאחרי ג' לא שמה
ריתא מעברת מולד ג'
קיימא ואין החליפה כלום
ומשום ול לא ממטר ודול
אינו פוטר דשאל לאחרי
העולם:

תוס' חד מקמאי

תנ האשה שחלק בעלה
 עליו רבו ואמר לו מה
 בעלך חזו' לא תנשא לך
 תחכים עד שתרע שמה
 מועברת היא ורחתה.
 משלמם מביים כל דלמא
 מביאבך קנע באיסור
 אשת אח וארייתא אלא
 לא תנשא אמאי בשלמא
 לציגה בתוך ש' חדשים
 ונשאך חתן ש' חדשים
 לא להדינו ספיקא שמה
 יהיה חתן ש' קיימא לך
 היא מרע עד שיצא לאור
 העולם ותחלוץ בתוך ש'
 ותנשא לאחך ואסיקנן
 שמה יהיה לך ש' קיימא
 ומנצחא מביאבך כח
 לכחנה ולפסא אלא שפסול
 אם חיתה גורשה שפסול
 לכחנה תחלוץ ותנשא
 לאחך ש' חדשים ונשא
 לכתחלה הוא דחיישנן
 לכורז אבל ירעבד לא ש'
 כח החולץ קיימא
 ומנצחא מועברת וילדה
 כזמן שחולץ ש' קיימא
 הוא מותר בקרובותיה
 והיא מותרת בקרוביו אלא
 פסל כן מכהנה אפר
 ואלו לכתחא כותיה דריל
 חתן וזאכא נמי
 אחרינ' ב' דע' צא שמה
 ותן לפני אידיה ר"י אמר
 וסור ר"ל אמר מותר
 וסור בתיה דריל אלא
 באסור [לא] קמריא אבל
 החולץ למעברתא מלא
 איסורא איכא בחציצה: